

NORGES SJAKKFORBUND

Sandakerveien 24 D, N-0473 Oslo Tlf. +47 22 15 12 41

E-post: nsf@sjakk.no hjemmeside: <http://www.sjakk.no>

Oslo, 25.4.16

PRESSEMELDING

Norges Sjakkforbunds styre mottok 5.1.16 en formell klage der spilleren Stein Tholo Bjørnsen ble innklaget for det klageren mente måtte være juks.

I møte 23.4.16 fattet Sentralstyret i NSF enstemmig vedtak i saken. Hele Sentralstyrets beslutning finnes i vedlegg til denne pressemelding.

Sentralstyrets konklusjon

På grunnlag av de framlagte fakta anser Sentralstyret i Norges Sjakkforbund det som hevet ut over enhver rimelig tvil at det er brudd på FIDEs lover for sjakk, §11.3.a og §11.3.b, ved at Bjørnsen ved bruk av Bluetooth øretelefoner har mottatt informasjon enten fra analyseprogram eller med ekstern hjelp, og at dette i alle fall har pågått under Landsturneringen 2015 og TV2 Chess International 2015/16.

Det forhold at spilleren nekter å stille opp til test tillegges også avgjørende vekt.

Dom

- Stein Tholo Bjørnsen mister retten til å delta i alle turneringer arrangert av noen del av NSF i en periode av to år, gjeldende fra 4. januar 2016, jfr. Disiplinærreglementets § 5.a.
- Bjørnsen fratras også retten til å ha tillitsverv i noen del av NSF i samme periode. jfr. Disiplinærreglementets § 5.c.
- Alle partier spilt i perioden 3. juli 2015 til 3. januar 2016 skal dømmes til tap, og turneringsresultater skal justeres etter dette.

Dommen meddeles FIDE og norsk ratingkomite, hvor man ber om at ratingrapportering for den gjeldende periode justeres.

Alle henvendelser i denne saken rettes til:

President Bjørn Salvesen
bjorn.salvesen@online.no
Mobil 952 10 569

Styrevedtak i Norges Sjakkforbund 23.4.16

Innledning

Stein Tholo Bjørnsen NSSF vant TV2 Chess International 2015/16, ELO class med 8 poeng av 9 mulige. Etter turneringen var det flere som reagerte på Bjørnsens spill. Sentralstyret mottok en formell klage fra Tor Wetle Hoem 5. januar 2016, og samtidig også bekymringsmelding fra Atle Grønn. I tillegg innrapporterte Pål Nordquelle, Ole Valaker og Atle Grønn uavhengig av dette saken inn for FIDE. Siden spørsmål om at Bjørnsen kunne ha jukset allerede var oppe på Landsturneringen 2015, var det naturlig å se på flere turneringer enn bare TV2 Chess International på Fagernes, Landsturneringen i Oslo 2015 ble derfor også trukket ut til en nærmere gransking.

FIDEs regler for sjakk

Det er FIDE's lover for sjakk som regulerer bruk av elektronisk utstyr og bruk av hjelpemidler. For denne saken er det disse reglene som anvendes:

11.3.a Under spillets gang er det forbudt å benytte seg av noen form for notater, informasjonskilder eller råd, eller å analysere partiet på et annet sjakkbrett.

11.3.b Under spillets gang er det forbudt å ha en mobiltelefon og/eller andre elektroniske kommunikasjonsmidler i spilleområdet. Hvis det viser seg at en spiller har brakt slikt utstyr til spilleområdet, skal spilleren dømmes til tap. Motstanderen skal dømmes til seier.(...)

12.2.f Turneringslederen skal være særlig oppmerksom på behovene til funksjonshemmede spillere og spillere som har medisinske behov.

Appendix D (Regler for spill med blinde og svaksynte spillere):

2.6 Den synshemmede spilleren må registrere trekkene med blindeskrift eller vanlig skrift eller lese inn trekkene på en båndopptaker.

Det er opp til turneringslederen å tolke disse reglene. I Norge har vi tradisjonelt strukket oss langt for å integrere funksjonshemmede spillere. I en stor blindeturnering i Tyskland fikk spillerne lov å notere trekkene på telefonen sin slik at de lett kunne sende inn trekkene til registrering etter at de var ferdige. Johs Kjekken, som har vært dommer på NM for synshemmede i en årrekke, mente diktafon med ørepropp var uproblematisk.

Slike hjelpemidler og bruken av disse må godkjennes av turneringsleder før turneringen starter, og det er blitt gjort både i Landsturneringen og Fagernes.

Ved en godkjenning er turneringsleders oppgave å vurdere om spilleren trenger et hjelpemiddel eller ikke, og det er en selvfølge at hjelpemiddelet blir brukt slik som forutsatt. Man kan ikke forvente at en turneringsleder skal ha teknisk kunnskap om et utstyr kan brukes til andre ting enn det som er avtalt.

Ørepluggene

I Bjørnsens tilfelle har produsenten av ørepropper identifisert disse ut fra bilde til å være «Bluebirds X - Bluetooth headset - Jaybird (storm white)». Dette er Bluetooth ørepropper, og disse kan ikke direkte kobles til en diktafon av typen Bjørnsen har framvist. Utstyr som ble sendt inn til Sentralstyret for undersøkelse var ikke det samme som ble brukt under turneringene. Bjørnsen hevder at ørepluggene som ble brukt på Fagernes forsvant etter siste runde, og en undersøkelse av disse har følgelig ingen verdi. Det originale Jaybird-etuiet ble dog innsendt til Norges Sjakkforbund. Et relativt stort bildemateriale fra turneringene gir ingen tvil om at Jaybird Bluetooth ørepluggene er brukt både i Landsturnering, Hortensmesterskapet og TV2 chess International.

Turneringsledere som har vært involvert har alle sagt at ledningen mellom ørepropper og diktafon har vært gjemt innunder klærne. Dette har skapt en illusjon om at øreproppene er koblet til diktafonen. I ettertid antas det at dette ikke er mulig. Lyd fra mikrofonen nådde aldri

diktafonen, og eventuell lyd inn i øret kunne ikke komme fra diktafonen. Det foreligger dermed brudd på §11.3.b.

FIDEs analyser fra Landsturneringen og TV2 Chess International 2015.

I et sjakkspill finnes det i hver stilling et stort utvalg lovlige og gode trekk. Alle spillere vil fra tid til annen gjøre trekk som er langt fra optimale. FIDEs analyser viser at sannsynligheten for å gjøre så mange trekk på rad som Bjørnsen har gjort, først i Landsturneringen og deretter på Fagernes, samlet sett med stor sikkerhet klassifiseres som juks. FIDE har analysert partiene fra Landsturneringen 2015 og TV2 Chess international og konkluderer:

«Full test of both tournaments is arguably over 5.00.» (i mail av 8/1-16)

Skalaen FIDE bruker er:

- En koeffisient under 2,75 er ikke juks.
- Fra 2,75 til 4,75 er det en økende sannsynlighet for juks.
- Over 4,75 er det juks.

FIDE skriver også at for analysene ville det vært nyttig å også analysere turneringer mellom Landsturneringen og TV2 Chess international. Vi vet at det er spilt en turnering i Tyskland, Braille Baltic Cup 2015, men har ikke partier derfra. Analysen blir derfor stående med 18 partier.

Dette sammenstilt med at Bjørnsen spillutvikling fra heller svake partier høsten 2014, og fram til mesterklassepartier på Fagernes, så snakker vi om en helt usedvanlig sjakkutvikling. Bjørnsen har nå spilt 50 FIDE-ratede partier på rad uten tap. FIDEs analyser antok FIDE rating 1750 under Landsturneringen 2015, og 2075 på Fagernes. Fordi denne delen av matematikken er komplisert, og om Bjørnsen f. eks innehar en spillestyrke på 2200-2300 ville tallene sett annerledes ut.

Tilbud fra NSF om en test av spillestyrke ble avslått av Bjørnsen.

Stein Bjørnsen ga klare positive offentlige uttalelser om å stille opp til en test av spillestyrke, også gjentatt til president Bjørn Salvesen pr.tlf under styremøtet 3.2.16. Sentralstyret tilbød derfor naturlig nok Bjørnsen muligheten for en test.

Det ble nedsatt en gruppe på tre personer fra NSF som i samarbeid med Stein Bjørnsen skulle tilrettelegge for en test som tok behørig hensyn til begge parter behov. Stein Bjørnsen snudde imidlertid i denne saken, og nektet å være med på en slik tilrettelegging ved sitt svar via sin advokat 17.2.16. Dette tolkes som om at Stein Bjørnsen er svært usikker på hva en slik test vil vise av spillestyrke.

NSF kan ikke imøtekomme Stein H Bjørnsens ønske om å spille en ordinær turnering da dette vil medføre for store utfordringer for arrangøren.

Når Bjørnsen har avslått en test, avslår han også sin mulighet til å vise at antagelsen bak FIDEs analyser er feil. NSF mener bestemt at en test kunne fastslått Stein Bjørnsens spillestyrke innenfor en rimelig feilmargin. Forbundet legger derfor avgjørende vekt på at spilleren nekter å samarbeide for å løse saken til alles beste.

Konklusjon

På grunnlag av framlagte fakta anser Sentralstyret i Norges Sjakkforbund det som hevet ut over enhver rimelig tvil at det er brudd på §11.3.a og §11.3.b, ved at Bjørnsen ved bruk av Bluetooth øretelefoner har mottatt informasjon enten fra analyseprogram eller med ekstern hjelp, og at dette i alle fall har pågått under Landsturneringen 2015 og TV2 Chess International 2015/16.

Det forhold at spilleren nekter å stille opp til test tillegges også avgjørende vekt.

Dom

Stein Tholo Bjørnsen mister retten til å delta i alle turneringer arrangert av noen del av NSF i en periode av to år, gjeldende fra 4. januar 2016, jfr. Disiplinærreglementets § 5.a.

Bjørnsen fratras også retten til å ha tillitsverv i noen del av NSF i samme periode. jfr. Disiplinærreglementets § 5.c

Alle partier spilt i perioden 3. juli 2015 til 3. januar 2016 skal dømmes til tap, og turneringsresultater skal justeres etter dette. Dommen meddeles FIDE og norsk ratingkomite, hvor man ber om at ratingrapportering for den gjeldende periode justeres.